

Załącznik nr 10 do Regulaminu wyborów projektów nr FEMP.15.01-IP.02-079/26

STANDARD USŁUG EDUKACYJNYCH

Projektu realizowanego w ramach Priorytetu 15. Fundusze europejskie dla umiejętności w zakresie gotowości cywilnej i bezpieczeństwa

Działanie 15.1 Podnoszenie kompetencji pracodawców oraz ich kadr w obszarach bezpieczeństwa i obrony cywilnej oraz adaptacyjności

typ projektu A: Podnoszenie kompetencji pracodawców oraz ich kadr w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej, cyberbezpieczeństwa oraz adaptacji do zmian

Program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

Spis treści

Ogólne warunki wsparcia edukacyjnego	3
Ogólne zasady uwzględniania profilaktyki dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników podczas realizacji wsparcia edukacyjnego z zakresu sytuacji o charakterze kryzysowym, ochrony ludności i obrony cywilnej, prewencji terrorystycznej oraz cyberbezpieczeństwa	6
Standard szkoleniowy w zakresie kontynuowania prowadzonej działalności w przypadku zaistnienia sytuacji o charakterze kryzysowym.....	8
Standard szkoleniowy w zakresie podnoszenia umiejętności lub kompetencji z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej	12
Standard szkoleniowy w zakresie podnoszenia umiejętności lub kompetencji z zakresu prewencji terrorystycznej (z wyłączeniem cyberbezpieczeństwa).	18
Standard szkoleniowy w zakresie podnoszenia umiejętności lub kompetencji z zakresu cyberbezpieczeństwa w szczególności w zakresie zabezpieczeń systemów, metod ataków, obrony i reagowania na cyberataki, zarządzania danymi krytycznymi.....	22

Ogólne warunki wsparcia edukacyjnego

1. Wsparcie edukacyjne z danego obszaru (tj. ochrony ludności, prewencji terrorystycznej, cyberbezpieczeństwa oraz sytuacji kryzysowych) powinno być realizowane zgodnie ze Standardem szkoleniowym dla danego obszaru wsparcia oraz z uwzględnieniem Standardu dotyczącego dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników.
2. Przed udzieleniem wsparcia edukacyjnego przeprowadza się analizę potrzeb pracodawcy za pomocą wywiadu lub ankiety, aby dostosować szkolenia do jego działalności i uniknąć powielania wsparcia, z którego pracodawca już skorzystał.
3. Wsparcie edukacyjne uwzględnia ujęcie modułu/aspektów/problematyki dotyczącej przeciwdziałania dezinformacji i fałszywym informacjom.
4. Uczestnicy wsparcia edukacyjnego powinni uzyskać minimalną frekwencję 80% we wsparciu edukacyjnym, aby ich udział był kwalifikowalny w ramach projektu.
5. Koszty wsparcia edukacyjnego mogą obejmować w szczególności: wynagrodzenie trenera, materiałów szkoleniowych, usługi cateringowej, wynajmu sali szkoleniowej (w tym komputerowej).
6. Wsparcie edukacyjne może być realizowane za zgodą pracodawcy w siedzibie /filii / oddziale delegaturze lub innej formie działalności prowadzonej przez pracodawcę.
7. Wsparcie edukacyjne dla pracodawców i pracowników poza siedzibą pracodawcy należy zorganizować w sposób zapewniający optymalny dojazd, ze szczególnym uwzględnieniem dogodnego dostępu komunikacją zbiorową i minimalnego czasu podróży.
8. Catering podczas realizacji wsparcia edukacyjnego może być sfinansowany w postaci tzw. przerwy kawowej. Catering w formie obiadu/lunchu może być finansowany wyłącznie jeśli zajęcia dla danej grupy osób w danym dniu trwają powyżej 6 godzin.
9. Wsparcie edukacyjne powinno być realizowane co do zasady w formie zajęć grupowych. Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób (nie dotyczy szkoleń z obszaru cyberbezpieczeństwa).
10. Szkolenia co do zasady obejmują zajęcia teoretyczne i praktyczne, z przewagą zajęć praktycznych (nie dotyczy szkoleń z obszaru cyberbezpieczeństwa).
11. Osoba skierowana do odbycia szkolenia jest zobowiązana m.in. do:
 - uczestnictwa w szkoleniu,

- systematycznego realizowania programu i przestrzegania regulaminu obowiązującego w ośrodku szkoleniowym,
- ukończenia szkolenia i przystąpienia do walidacji nabytych umiejętności/ kompetencji/kwalifikacji w formie np. testu sprawdzającego nabycie wiedzy w przewidzianym terminie,
- każdorazowego usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach,
- uzyskania frekwencji min. 80% całkowitego czasu trwania szkolenia. W celu potwierdzenia spełnienia tego wymogu konieczne jest przedstawienie zaświadczenia wystawionego przez instytucję szkoleniową. Nieobecność na szkoleniu może być usprawiedliwiona w określonych przypadkach np. choroba, wyjątkowa sytuacja losowa.

12. Nie są kwalifikowalne koszty w szczególności:

- zakupu lub amortyzacji sprzętu i pomocy szkoleniowych (w tym m.in: rzutników; laptopów, dronów, oprogramowania, sprzętu audiowizualnego i innych),
 - dojazdu i zakwaterowania uczestników szkoleń,
 - wsparcia edukacyjnego w formie e-learningu,
 - szkoleń z zakresu samoobrony, obsługi broni ani strzelectwa oraz innych działań o charakterze militarnym lub paramilitarnym.
13. Beneficjent stosuje procedurę reklamacji dotyczącą sytuacji, w których usługa nie spełniła oczekiwań odbiorców. Procedura ta jest podana do wiadomości odbiorców i opisuje sposoby rozpatrywania reklamacji oraz możliwe formy rekompensaty.
14. Beneficjent realizujący projekt zobowiązany jest do zapewnienia należytego dokumentowania przebiegu szkolenia oraz jego efektów z wykorzystaniem np. harmonogramu zajęć, listy obecności, dziennika zajęć, dokumentacji egzaminacyjnej (np. wyniki testów wraz ze skalą punktową), certyfikatów (zawierających tematykę i wymiar czasowy).
15. Wsparcie edukacyjne odbywa się w warunkach zapewniających komfort uczenia się, sale szkoleniowe spełniają warunki BHP oraz odpowiadają potrzebom grupy docelowej, zwłaszcza w przypadku udziału osób z niepełnosprawnościami.
16. Pomieszczenia, w których organizowane jest wsparcie edukacyjne, powinny spełniać następujące warunki:
- powierzchnia odpowiednia do liczebności grupy,

- dostęp do światła dziennego i oświetlenia sztucznego,
 - komfortowa temperatura powietrza,
 - brak zakłócającego pracę hałasu z zewnątrz,
 - utrzymanie w czystości,
 - dostęp do zaplecza sanitarnego,
 - meblowanie (krzesła, stoły) umożliwiające aranżację przestrzeni odpowiednio do specyfiki usługi.
17. Tematyka wsparcia edukacyjnego nie może wykraczać poza zakres tematyczny wskazany w poszczególnych standardach dotyczących obszaru:
- kontynuowania prowadzonej działalności w przypadku zaistnienia sytuacji o charakterze kryzysowym,
 - ochrony ludności i obrony cywilnej,
 - prewencji terrorystycznej,
 - cyberbezpieczeństwa w szczególności w zakresie zabezpieczeń systemów, metod ataków, obrony i reagowania na cyberataki, zarządzania danymi krytycznymi.
18. **We wniosku należy zapewnić, że efektem szkolenia będzie nabycie kwalifikacji lub kompetencji. Nabycie kwalifikacji lub kompetencji jest weryfikowane i potwierdzane zgodnie z zasadami wskazanymi w [załączniku nr 2 „Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus” do Wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027](#)¹.**
19. Uzyskanie kwalifikacji lub kompetencji powinno być każdorazowo zweryfikowane poprzez przeprowadzenie odpowiedniego sprawdzenia przyswojonej wiedzy lub umiejętności.

¹ <https://funduszeuropejskie.gov.pl/dokumenty/wytyczne-dotyczace-monitorowania-postepu-rzeczowego-realizacji-programow-na-lata-2021-2027-2/>

Ogólne zasady uwzględniania profilaktyki dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników podczas realizacji wsparcia edukacyjnego z zakresu sytuacji o charakterze kryzysowym, ochrony ludności i obrony cywilnej, prewencji terrorystycznej oraz cyberbezpieczeństwa

Podczas realizacji wsparcia edukacyjnego z danego obszaru, Beneficjent uwzględnia profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników.

W szczególności w ramach prowadzonych szkoleń/kursów zapewnia adekwatne przygotowanie do ćwiczeń, unika nadmiernego obciążania stresem uczestników oraz przeprowadza podsumowanie i analizę po zakończeniu ćwiczeń.

Zasady ogólne prowadzenia szkolenia/kursu uwzględniające profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników obejmują:

1. Przygotowanie merytoryczne i organizacyjne w zakresie dbania o dobrostan:
 - wyjaśnienie celu szkolenia i budowanie poczucia sprawczości uczestników. Cel szkolenia musi być jasny,
 - zapewnienie transparentności przekazywanych treści,
 - uczestnicy powinni zostać uprzednio poinformowani o charakterze szkolenia, w tym możliwości występowania realistycznych scenariuszy,
 - należy poinformować uczestników o trudnych materiałach (np. film, zdjęcia, opisy ataków, efekty dźwiękowe) przy jednoczesnym ograniczeniu prezentowania treści o charakterze drastycznym,
 - zapewnienie uczestnikom możliwości zrobienia przerwy lub chwilowego opuszczenia szkolenia w przypadku poczucia dyskomfortu,
 - zachowanie elastyczności form szkoleniowych.
2. Podejście dydaktyczne podczas szkolenia/kursu:
 - wzmacnianie poczucia sprawstwa, zamiast wywoływania lęku,
 - stopniowanie trudności (od prostych do bardziej wymagających scenariuszy),
 - koncentracja na procedurach bezpieczeństwa np. [narzędzi 4U \(uważaj, uciekaj, ukryj się, udaremnij\)](#),
 - stosowanie ćwiczeń opartych na analizie przypadków zamiast symulacji wywołujących panikę,

- używanie języka opartego na faktach z ograniczeniem przekazu emocjonalnego,
- zachowanie równowagi między teorią i praktyką oraz unikanie nadmiernego eksponowania drastycznych treści,
- monitorowanie reakcji emocjonalnych uczestników oraz zapewnienie przestrzeni do zadawania pytań i omówienia doświadczeń,
- brak oceniania, atmosfera szacunku, jasne zasady współpracy,
- dostosowanie tempa i stylu (reagowanie na potrzeby grupy, dawanie przestrzeni na pytania, unikanie przeładowania informacjami),
- przekazanie podstaw radzenia sobie ze stresem i kontroli emocji np. ćwiczenie prostego schematu oddechu (wydłużony oddech) – przećwiczenie (30-60 sekund),
- krótkie podsumowanie po symulacji: Co się wydarzyło? Co było trudne? Co działało?,
- zakończenie szkolenia z pozytywnym podsumowaniem obejmującym dostępne formy wsparcia,
- udostępnienie materiałów szkoleniowych.

Standard szkoleniowy w zakresie nabycia wiedzy lub umiejętności pozwalających na kontynuowanie prowadzonej działalności w przypadku zaistnienia sytuacji o charakterze kryzysowym.

Podmiot prowadzący szkolenia musi spełniać poniższe wymagania:

- w okresie 5 lat poprzedzających dzień ogłoszenia naboru nr FEMP.15.01-IP.02-079/26 prowadził szkolenia z zakresu zarządzania kryzysowego dla przedsiębiorców lub JST,
- posiada infrastrukturę i warunki organizacyjne niezbędne do przeprowadzenia szkolenia zgodnie z programem szkolenia lub dostęp do takiej infrastruktury, w tym na czas prowadzenia szkolenia posiada tytuł prawny do lokalu, w którym będzie prowadzone to szkolenie,
- zapewnia na podstawie stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego co najmniej dwie osoby z udokumentowanym doświadczeniem dydaktycznym.

Wymagania wobec trenerów szkoleń z zakresu kontynuowania prowadzonej działalności w przypadku zaistnienia sytuacji o charakterze kryzysowym:

- min. 5 lat doświadczenia w pracy w strukturach zarządzaniach kryzysowego, lub sztabach kryzysowych lub centrach powiadamiania ratunkowego lub wojsku, lub policji lub w firmach konsultingowych zajmujących się bezpieczeństwem lub doświadczenie w obszarze zarządzania kryzysowego w przedsiębiorstwach w ciągu ostatnich 10 lat od dnia ogłoszenia naboru,
- niekaralność,
- kompetencje pedagogiczne (w ciągu ostatnich 5 lat prowadził szkolenia z zakresu zarządzania kryzysowego).

Cel szkolenia:

Celem szkolenia jest nabycie wiedzy lub umiejętności pozwalających pracodawcom/przedsiębiorcom na kontynuowanie prowadzonej działalności w przypadku zaistnienia sytuacji o charakterze kryzysowym, w tym:

- w przypadku jednostek samorządu terytorialnego celem szkolenia jest ochrona życia, zdrowia, ludności, środowiska oraz mienia publicznego, w tym infrastruktury krytycznej. Szkolenia prowadzone są przede wszystkim w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, w tym Ustawę o zarządzaniu kryzysowym i Ustawę o obronie Ojczyzny,
- w przypadku przedsiębiorców i pracodawców innych niż JST celem szkolenia jest utrzymanie ciągłości działania organizacji i minimalizacja strat finansowych. Szkolenia mają zawierać moduły lub elementy świadomościowe w oparciu

o Ustawę o zarządzaniu kryzysowym i Ustawę o obronie Ojczyzny oraz dokument [Lekcje przetrwania. Wnioski dla odporności polskiego biznesu na podstawie doświadczeń ukraińskich przedsiębiorców w warunkach wojennych w latach 2022-2025](#) (dotyczy tylko wsparcia dla przedsiębiorców).

Forma organizacji szkolenia:

Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne, z przewagą zajęć praktycznych. Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części teoretycznej szkolenia prowadzone są z zastosowaniem w szczególności metody wykładu konwersatoryjnego. Zajęcia mogą być prowadzone z zastosowaniem form i metod kształcenia na odległość, w tym samokształcenia kierowanego, kształcenia w formule mieszanej (blended learning) oraz kształcenia z bezpośrednim kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne przez Internet.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części praktycznej szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody problemowej, studium przypadku oraz instruktażu.

Możliwe jest doradztwo w zakresie zarządzania kryzysowego dla kadry menadżerskiej i kluczowych pracowników odpowiedzialnych za procesy krytyczne dostosowane do działalności wspieranych podmiotów.

Ścieżka szkoleniowa wybierana jest w zależności od stopnia oceny ryzyka polegającej na zidentyfikowaniu kluczowych procesów i zagrożeń danego podmiotu. W przypadku niskiego ryzyka – szkolenie podstawowe, w przypadku ryzyka średniego i wysokiego – szkolenie zaawansowane.

Szkolenie w wersji podstawowej obejmuje co najmniej 8 jednostek dydaktycznych, w tym co najmniej 6 jednostek dydaktycznych realizowanych w trybie stacjonarnym (z bezpośrednim, fizycznym kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne). Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

Szkolenia w wersji zaawansowanej obejmują co najmniej 16 jednostek dydaktycznych, dostosowane do specyfiki planów zarządzania kryzysowego danego podmiotu. Zawierają warsztaty praktyczne skupiające się na symulacjach kryzysowych i testowaniu procedur, zarządzaniu kryzysowym.

Dopuszczalna jest forma doradztwa, pod warunkiem, że wynika z indywidualnych potrzeb danego pracodawcy/przedsiębiorcy oraz stanowi formę uzupełniającą do przeprowadzanych szkoleń (maksymalnie 4 jednostki dydaktyczne po 45 minut każda). Doradztwo jest możliwe przed i po szkoleniach.

Podczas realizacji szkolenia/kursu/doradztwa należy uwzględnić profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników.

Zakres tematyczny szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego obejmuje co najmniej następujące obszary:

1. identyfikacja i analiza zagrożeń na poziomie lokalnym, w tym ich monitorowanie,
2. regulacje prawne dotyczące tworzenia planów zarządzania kryzysowego oraz ich aktualizacja,
3. reagowanie na zagrożenia pierwotne i wtórne,
4. procedury ostrzegania, alarmowania i informowania ludności oraz komunikacja kryzysowa,
5. współpraca ze służbami ratowniczymi, administracją lokalną i rządową,
6. organizacja działań ewakuacyjnych i ratowniczych ludności oraz zabezpieczenia mienia,
7. rozwijanie umiejętności szybkiego podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych oraz tworzenia różnych scenariuszy,
8. racjonalne gospodarowanie siłami i środkami w sytuacjach kryzysowych,
9. sposoby ochrony infrastruktury krytycznej,
10. zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz minimalizacja skutków katastrof.

Zakres tematyczny szkolenia dla przedsiębiorców i pracodawców innych niż JST, obejmuje co najmniej następujące obszary:

1. obligatoryjny moduł/element informacji z dokumentu pn. [Lekcje przetrwania. Wnioski dla odporności polskiego biznesu na podstawie doświadczeń ukraińskich przedsiębiorców w warunkach wojennych w latach 2022-2025](#), (dotyczy tylko wsparcia dla przedsiębiorców),
2. obligatoryjny moduł/element świadomościowy dotyczący wybranych aspektów prawnych i obowiązków przedsiębiorców i pracodawców w systemie obronnym państwa wynikającym z Ustawy o obronie Ojczyzny oraz Ustawy o zarządzaniu kryzysowym, w tym obowiązków przedsiębiorców/pracodawców w systemie bezpieczeństwa państwa, świadczeń rzeczowych i obowiązków wobec państwa, zarządzania kryzysowego w przedsiębiorstwie, gotowości organizacji na sytuacje nadzwyczajne,
3. zapewnienie ciągłości działania firmy,
4. zarządzanie ryzykiem, ograniczenie strat finansowych i operacyjnych,
5. obowiązki pracodawcy w sytuacji kryzysowej,

6. komunikacja kryzysowa i PR kryzysowy, zarządzanie personelem w kryzysie, przygotowanie pracowników do sytuacji kryzysowych,
7. procedury ewakuacji i reagowania wewnętrznego,
8. budowanie kultury bezpieczeństwa i rozwój odporności organizacyjnej,
9. identyfikacja i analiza ryzyka i zagrożeń organizacji.

Sposób weryfikacji osiągnięcia celu szkolenia:

Osiągnięcie celu szkolenia jest weryfikowane przez rozwiązanie sytuacji problemowych przedstawionych podczas szkolenia oraz opanowanie czynności ujętych w ramach instruktażu. Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez ćwiczenia symulacji sytuacji kryzysowych.

Proces dokumentowania i walidacji (sprawdzenia, czy uczestnik osiągnął dany efekt) powinien przebiegać według następujących zasad:

Metody weryfikacji: Należy określić sposób sprawdzenia efektów np. test, studium przypadku, egzamin praktyczny lub obserwacja.

Dowodów osiągnięcia efektów: Uczestnik otrzymuje zaświadczenie lub certyfikat po zaliczeniu walidacji, wskazujący co najmniej efekty uczenia się, które osoba osiągnęła w ramach szkolenia. Dokumentacja szkolenia poświadcza wykonanie usługi (np. wypełnione testy, arkusze ocen zadań praktycznych), która została zweryfikowana na podstawie założonych efektów uczenia się.

Rozdzielności funkcji: Osoba prowadząca szkolenie (trener) nie może dokonywać formalnej weryfikacji efektów uczenia się. Do oceny musi zostać wyznaczona inna osoba.

Opracowano na podstawie m.in: [Księgi Komunikacji Kryzysowej. Podstawy zarządzania informacją w kryzysie](#); [Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego](#); Wytycznych Rządowego Centrum Bezpieczeństwa; Dobre praktyki ISO 22301 (ciągłość działania); Dobre praktyki ISO 3100 (zarządzanie ryzykiem); [Ustawy o zarządzaniu kryzysowym](#); [Ustawy o obronie Ojczyzny](#); [Lekcje przetrwania. Wnioski dla odporności polskiego biznesu na podstawie doświadczeń ukraińskich przedsiębiorców w warunkach wojennych w latach 2022-2025.](#)

Standard szkoleniowy w zakresie podnoszenia umiejętności lub kompetencji z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej

Podmioty uprawnione do przeprowadzenia szkolenia:

- uczelnie służb państwowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych,
- szkoły, dla których organem założycielskim jest minister właściwy do spraw wewnętrznych,
- ośrodki szkolenia służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz inne uczelnie,
- związek ochotniczych straży pożarnych,
- osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli posiadają środki organizacyjne i techniczne, w tym osoby dysponujące wiedzą specjalistyczną, niezbędną do zapewnienia odpowiedniego poziomu merytorycznego szkolenia.

Spełnienie wymagań przez prowadzące szkolenia osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej weryfikuje Akademia Pożarnicza (dotyczy szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego, w tym organów jednostek pomocniczych gminy). Proces weryfikacji został określony w [Zarządzeniu nr 6/2026 Rektora-Komendanta Akademii Pożarniczej z dnia 17 marca 2026 r. w sprawie weryfikacji spełnienia wymagań przez prowadzące szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej](#). Jeżeli w pozytywnie zweryfikowanym podmiocie prowadzącym szkolenie będącym osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej zmieniły się warunki dotyczące wymagań, o których mowa w § 11 ust. 1 [Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia](#), podmiot ten ponownie poddaje się weryfikacji,

- organy ochrony ludności wymienione w Ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (dotyczy szkoleń dla zrzeszeń i przedsiębiorców).

Spośród ww. podmiotów uprawnionych do przeprowadzania szkoleń – w przypadku szkoleń dla pracowników urzędów administracji publicznej, członków i pracowników podmiotów ochrony ludności oraz organów jednostek pomocniczych gminy – jedynie osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające

osobowości prawnej mają obowiązek poddać się weryfikacji dokonywanej przez Akademię Pożarniczą.

Osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które pozytywnie przeszły weryfikację, o której mowa w art. 50 ust. 3-4 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1907 z późn. zm.) oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia MSWiA z dnia 6 lutego 2025 r. w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 162) otrzymują pisemną **informację o wyniku przeprowadzonej weryfikacji** w formie dokumentu.

Beneficjent ma obowiązek weryfikacji faktu posiadania ww. dokumentu przez zaangażowane do projektu osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w przypadku kierowania wsparcia do pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

Podmiot prowadzący szkolenia musi spełniać łącznie poniższe wymagania:

1. posiada infrastrukturę i warunki organizacyjne niezbędne do przeprowadzenia szkolenia zgodnie z programem szkolenia lub dostęp do takiej infrastruktury, w tym na czas prowadzenia szkolenia posiada tytuł prawny do lokalu, w którym będzie prowadzone to szkolenie,
2. w okresie 5 lat do dnia rozpoczęcia pierwszego szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej prowadził studia, studia podyplomowe, szkolenia, kurs lub inną formę kształcenia w tematyce bezpieczeństwa narodowego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, obrony cywilnej lub ochrony infrastruktury krytycznej i przedstawił pisemne potwierdzenie spełniania tego wymagania,
3. zapewnia na podstawie stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego co najmniej dwie osoby do prowadzenia zajęć dydaktycznych, z których każda spełnia co najmniej jeden z poniższych warunków:
 - posiada co najmniej stopień naukowy doktora w dyscyplinach naukowych w zakresie nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, nauk wojskowych albo inżynierii bezpieczeństwa i wykazała dorobek naukowy związany z tematyką prowadzonych zajęć dydaktycznych w okresie ostatnich 5 lat oraz udokumentowane doświadczenie dydaktyczne,
 - posiada tytuł zawodowy magistra inżyniera pożarnictwa i co najmniej 5 lat stażu pracy lub służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej lub komórkach organizacyjnych administracji publicznej związanych z ochroną ludności, obroną cywilną lub zarządzaniem kryzysowym oraz udokumentowane doświadczenie dydaktyczne,

- posiada tytuł zawodowy magistra lub magistra inżyniera na kierunku studiów związanym z bezpieczeństwem i co najmniej 5 lat stażu pracy lub służby w komórkach organizacyjnych administracji publicznej związanych z ochroną ludności, obroną cywilną lub zarządzaniem kryzysowym oraz udokumentowane doświadczenie dydaktyczne,
- posiada udokumentowane doświadczenie dydaktyczne oraz co najmniej 10 lat stażu pracy lub służby w komórkach organizacyjnych administracji publicznej związanych z ochroną ludności, obroną cywilną lub zarządzaniem kryzysowym.

Cel szkolenia:

Celem szkolenia jest podniesienie umiejętności lub kompetencji pracodawców oraz ich kadr w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej, w tym w szczególności przygotowanie do efektywnej realizacji zadań w tym obszarze.

Forma organizacji szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego i organów jednostek pomocniczych gminy:

Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne, z przewagą zajęć praktycznych. Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części teoretycznej: szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody wykładu konwersatoryjnego. Zajęcia mogą być prowadzone z zastosowaniem form i metod kształcenia na odległość, w tym samokształcenia kierowanego, kształcenia w formule mieszanej (blended learning) oraz kształcenia z bezpośrednim kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne przez Internet.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części praktycznej: szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody problemowej, studium przypadku oraz instruktażu.

Szkolenie obejmuje co najmniej 18 jednostek dydaktycznych, w tym co najmniej 12 jednostek dydaktycznych realizowanych w trybie stacjonarnym (z bezpośrednim, fizycznym kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne). Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

Dopuszczalna jest forma doradztwa pod warunkiem, że wynika z indywidualnych potrzeb danego pracodawcy oraz stanowi formę uzupełniającą do przeprowadzanych szkoleń (maksymalnie 3 jednostki dydaktyczne po 45 minut każda).

Podczas realizacji szkolenia/kursu/doradztwa należy uwzględnić profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników.

Zakres tematyczny szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego i organów jednostek pomocniczych gminy obejmuje co najmniej następujące obszary:

1. uwarunkowania ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce, w tym zagrożenia społeczności lokalnej i zapewnianie ciągłości działania,
2. urząd w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej – rola, funkcje, zadania i sposoby ich realizacji,
3. funkcjonowanie urzędu w stanach nadzwyczajnych oraz w czasie wojny,
4. przygotowanie i planowanie w ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym planowanie ciągłości działania,
5. współpraca, wsparcie i współdziałanie w ochronie ludności i obronie cywilnej,
6. wykrywanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie. Komunikacja kryzysowa i komunikacja ryzyka,
7. działania pomocowe w warunkach obrony cywilnej,
8. ewakuacja oraz środki indywidualnej i zbiorowej ochrony.

Forma organizacji szkolenia dla przedsiębiorców i pracodawców innych niż JST:

Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne, z przewagą zajęć praktycznych. Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części teoretycznej: szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody wykładu konwersatoryjnego. Zajęcia mogą być prowadzone z zastosowaniem form i metod kształcenia na odległość, w tym samokształcenia kierowanego, kształcenia w formule mieszanej (blended learning) oraz kształcenia z bezpośrednim kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne przez Internet.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części praktycznej: szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody problemowej, studium przypadku oraz instruktażu.

Szkolenie obejmuje co najmniej 8 jednostek dydaktycznych, w tym co najmniej 6 jednostek dydaktycznych realizowanych w trybie stacjonarnym (z bezpośrednim, fizycznym kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne). Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

Dopuszczalna jest forma doradztwa pod warunkiem, że wynika z indywidualnych potrzeb danego pracodawcy oraz stanowi formę uzupełniającą do przeprowadzonych szkoleń (maksymalnie 3 jednostki dydaktyczne po 45 minut każda).

Zakres tematyczny szkolenia dla przedsiębiorców i pracodawców innych niż JST obejmuje co najmniej następujące obszary:

1. uwarunkowania prawne ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce i społeczności lokalnej,
2. umiejscowienie w systemie ochrony ludności i obrony cywilnej – rola, funkcje, zadania i sposoby ich realizacji,
3. funkcjonowanie przedsiębiorstwa w stanach nadzwyczajnych oraz w czasie wojny,
4. ratownictwo, pomoc humanitarna i inne działania pomocowe,
5. przygotowanie i planowanie w ochronie ludności i obronie cywilnej, w tym ochrona infrastruktury krytycznej oraz planowanie ciągłości działania,
6. współpraca, wsparcie i współdziałanie w ochronie ludności i obronie cywilnej,
7. wykrywanie zagrożeń, powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie. Komunikacja kryzysowa i komunikacja ryzyka,
8. działania pomocowe w ramach obrony cywilnej,
9. pierwsza pomoc,
10. ewakuacja ludzi, zwierząt i mienia oraz środki indywidualnej i zbiorowej ochrony.

Wszystkie podmioty prowadzące szkolenia muszą:

- 1) dostosować treści kształcenia do obszarów tematycznych ujętych we właściwym programie szkolenia,
- 2) prowadzić dokumentację szkolenia, zawierającą w szczególności listę uczestników, plan zajęć, wykaz osób prowadzących; zajęcia dydaktyczne, rejestr wydanych dyplomów ukończenia szkolenia, raport z ewaluacji szkolenia wraz z ankietami; ewaluacji jakości szkolenia wypełnionymi przez uczestników szkolenia,
- 3) w trakcie prowadzonych szkoleń gwarantować zakładaną programem jakość szkolenia, w tym prowadzenie zajęć przez osoby, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 3 [Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2025 r. \(Dz. U. z 2025 poz. 162\)](#).

Sposób weryfikacji osiągnięcia celu szkolenia dla wszystkich podmiotów:

Osiągnięcie celu szkolenia jest weryfikowane przez rozwiązanie sytuacji problemowych przedstawionych podczas szkolenia oraz opanowanie czynności ujętych w ramach instruktażu.

Proces dokumentowania i walidacji (sprawdzenia, czy uczestnik osiągnął dany efekt) powinien przebiegać według następujących zasad:

Metody weryfikacji: np. obserwacja praktycznego działania na podstawie listy kontrolnej, zadawania pytań kontrolnych podczas wykonywania zadań. Sprawdzenie czy uczestnik opanował czynności ujęte w ramach instruktażu.

Dowodów osiągnięcia efektów: Uczestnik otrzymuje zaświadczenie lub certyfikat po zaliczeniu walidacji, wskazujący co najmniej efekty uczenia się, które osoba osiągnęła w ramach szkolenia. Dokumentacja szkolenia poświadcza wykonanie usługi, która została zweryfikowana na podstawie założonych efektów uczenia się.

Rozdzielności funkcji: Osoba prowadząca szkolenie (trener) nie może dokonywać formalnej weryfikacji efektów uczenia się. Do oceny musi zostać wyznaczona inna osoba.

Opracowano na podstawie: [Ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej](#) oraz [Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia z dnia 6 lutego 2025 r.](#)

Standard szkoleniowy w zakresie podnoszenia umiejętności lub kompetencji/ kwalifikacji z zakresu prewencji terrorystycznej (z wyłączeniem cyberbezpieczeństwa).

Podmiot prowadzący szkolenia musi spełniać poniższe wymagania:

- w okresie 5 lat poprzedzających dzień ogłoszenia naboru nr FEMP.15.01-IP.02-079/26 prowadził szkolenia z zakresu prewencji terrorystycznej,
- posiada infrastrukturę i warunki organizacyjne niezbędne do przeprowadzenia szkolenia zgodnie z programem szkolenia lub dostęp do takiej infrastruktury, w tym na czas prowadzenia szkolenia posiada tytuł prawny do lokalu, w którym będzie prowadzone to szkolenie,
- zapewnia na podstawie stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego co najmniej dwie osoby z udokumentowanym doświadczeniem dydaktycznym.

Wymagania wobec trenerów szkoleń z zakresu prewencji terrorystycznej:

Szkolenia mogą prowadzić:

- obecni i byli funkcjonariusze Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW),
- obecni lub byli specjaliści z Policji (w tym z oddziałów kontrterrorystycznych),
- obecni lub byli żołnierze Wojsk Specjalnych,
- eksperci ds. bezpieczeństwa wewnętrznego.

Wymagania:

- min. 5 lat doświadczenia operacyjnego lub szkoleniowego z zakresu antyterrorystycznych, wywiadowczych lub w pionach prewencji w ciągu ostatnich 10 lat,
- niekaralność,
- kompetencje pedagogiczne (w ciągu ostatnich 5 lat prowadził szkolenia zakresu prewencji terrorystycznej).

Rekomendowane jest ukończenie kursów Centrum Prewencji Terrorystycznej ABW (nie stanowi to jednak formalnego uprawnienia zawodowego).

Cel szkolenia:

Celem szkoleń jest podniesienie świadomości oraz przygotowanie do właściwego rozpoznawania, zapobiegania i reagowania na zagrożenia terrorystyczne i incydenty o charakterze bezpieczeństwa publicznego. Celem szkoleń nie może być znajomość

Ustawy o działalności antyterrorystycznej i Ustawy o zarządzaniu kryzysowym, tylko gotowość organizacji do działania w sytuacji zagrożenia terrorystycznego.

Forma organizacji szkolenia:

Szkolenie obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne, z przewagą zajęć praktycznych. Maksymalna ilość uczestników w grupie to 20 osób.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części teoretycznej szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody wykładu konwersatoryjnego. Zajęcia mogą być prowadzone z zastosowaniem form i metod kształcenia na odległość, w tym samokształcenia kierowanego, kształcenia w formule mieszanej (blended learning) oraz kształcenia z bezpośrednim kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne przez Internet.

Zajęcia dydaktyczne realizowane w części praktycznej szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody problemowej, studium przypadku oraz instruktażu. Szkolenia mogą odbywać się w formie warsztatów wykorzystujących pozorację, symulację, odgrywanie ról w warunkach zbliżonych do realnego zagrożenia przy użyciu środków m.in. środków pozoracji walki.

Ćwiczenia praktyczne i symulacje oparte na realnych zagrożeniach (np. aktywny strzelec, podłożenie ładunku wybuchowego, wtargnięcie).

Szkolenia uwzględniają podsumowanie po ćwiczeniach oraz analizę podjętych działań, oraz wskazanie błędów i dobrych praktyk.

Szkolenie obejmuje co najmniej 8 jednostek dydaktycznych, w tym co najmniej 6 jednostek dydaktycznych realizowanych w trybie stacjonarnym (z bezpośrednim, fizycznym kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne). Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

Dopuszczalna jest forma doradztwa, pod warunkiem, że wynika z indywidualnych potrzeb danego pracodawcy oraz stanowi formę uzupełniającą do przeprowadzanych szkoleń (maksymalnie 3 jednostki dydaktyczne po 45 minut każda).

Podczas realizacji szkolenia/kursu/doradztwa należy uwzględnić profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników.

Zakres tematyczny szkolenia obejmuje co najmniej następujące obszary:

1. informacja o zagrożeniach terrorystycznych oraz sposobach ich identyfikacji,
2. zagadnienia zawarte w materiałach ABW [broshura prewencji ABW](#) oraz [Poradnik Prewencji Terrorystycznej ABW ze szczególnym uwzględnieniem modułu dotyczącego radykalizacji, zachowania w zagrożeniu i ewakuacji, ratownictwa w warunkach zagrożenia.](#)

3. procedura reagowania (np. podejrzany pakunek, wtargnięcie napastnika, otrzymanie groźby mailowej/telefonicznej),
4. [procedura bezpieczeństwa 4U \(uważaj, uciekaj, ukryj się, udaremnij\)](#),
5. rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych i alarmowych (ALFA-DELTA) i ich znaczenia,
6. komunikacja strategiczna i zabezpieczenia obiektów,
7. wiedza z zakresu opanowywania emocji podczas ataku (psychologia przetrwania),
8. pierwsza pomoc w zakresie ratownictwa w warunkach zagrożenia (MARCH, postępowanie przy urazach typowych dla zdarzeń masowych),
9. zasady zachowania się w sytuacjach zagrożenia i ewakuacji,
10. podstawowe informacje o materiałach wybuchowych i zagrożeniach chemicznych,
11. postępowanie w sytuacji aktywnego napastnika Active Shooter Organizacji ewakuacji budynków i ochrony ludności.

Szkoleniom mogą podlegać wszyscy pracownicy w zależności od rodzaju wykonywanych zadań i stopnia narażenia na zagrożenie, a także kadra zarządzająca (osoby kierujące pracownikami) oraz wybrane grupy czyli pracownicy „pierwszego kontaktu”: np. recepcja/ochrona, produkcja.

Sposób weryfikacji osiągnięcia celu szkolenia

Osiągnięcie celu szkolenia jest weryfikowane przez przeprowadzenie testu sprawdzającego nabycie wiedzy (minimum 70% prawidłowych odpowiedzi).

Proces dokumentowania i walidacji (sprawdzenia, czy uczestnik osiągnął dany efekt) powinien przebiegać według następujących zasad:

Metody weryfikacji: test

Dowodów osiągnięcia efektów: uczestnik otrzymuje zaświadczenie lub certyfikat po zaliczeniu walidacji, wskazujący co najmniej efekty uczenia się, które osoba osiągnęła w ramach szkolenia. Dokumentacja szkolenia poświadcza wykonanie usługi (np. wypełnione testy), która została zweryfikowana na podstawie założonych efektów uczenia się.

Rozdzielności funkcji: osoba prowadząca szkolenie (trener) nie może dokonywać formalnej weryfikacji efektów uczenia się. Do oceny musi zostać wyznaczona inna osoba.

Opracowanie na podstawie m.in.: [Poradnika Prewencji Terrorystycznej ABW;](#)
[modelu 4U; Ustawy o działaniach antyterrorystycznych; Ustawy o zarządzaniu](#)
[kryzysowym, Wytycznych Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.](#)

Standard szkoleniowy w zakresie podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji z zakresu cyberbezpieczeństwa w szczególności w zakresie zabezpieczeń systemów, metod ataków, obrony i reagowania na cyberataki, zarządzania danymi krytycznymi

Podmiot prowadzący szkolenia musi spełniać poniższe wymagania:

- w okresie 5 lat poprzedzających dzień ogłoszenia naboru nr FEMP.15.01-IP.02-079/26 prowadził szkolenia z zakresu cyberbezpieczeństwa,
- posiada infrastrukturę i warunki organizacyjne niezbędne do przeprowadzenia szkolenia zgodnie z programem szkolenia lub dostęp do takiej infrastruktury, w tym na czas prowadzenia szkolenia posiada tytuł prawny do lokalu, w którym będzie prowadzone to szkolenie,
- zapewnia na podstawie stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego co najmniej dwie osoby z udokumentowanym doświadczeniem dydaktycznym.

Wymagania wobec trenerów szkoleń z zakresu cyberbezpieczeństwa:

- min. 5 lat doświadczenia operacyjnego lub szkoleniowego z zakresu cyberbezpieczeństwa w ciągu ostatnich 10 lat,
- niekaralność,
- kompetencje pedagogiczne (w ciągu ostatnich 5 lat prowadził szkolenia zakresu cyberbezpieczeństwa).

Cel szkolenia:

Celem szkoleń jest podniesienie świadomości o cyberbezpieczeństwie, obowiązkach wynikających z ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz stosowanych standardach i dobrych praktykach w organizacjach w celu zapewniania cyberbezpieczeństwa w organizacji. Szkolenie składa się z modułu podstawowego dla wszystkich pracowników oraz modułu dla kadry zarządzającej. Zakres szkolenia jest taki sam dla JST i przedsiębiorców.

Forma organizacji szkolenia:

Szkolenia są prowadzone z zastosowaniem w szczególności metody wykładu konwersatoryjnego. Zajęcia mogą być prowadzone z zastosowaniem form i metod kształcenia na odległość z bezpośrednim kontaktem z osobą prowadzącą zajęcia dydaktyczne przez Internet.

Szkolenie obejmuje co najmniej 12 jednostek dydaktycznych. Jedna jednostka dydaktyczna oznacza 45 minut szkolenia.

Dopuszczalna jest forma doradztwa pod warunkiem, że wynika z indywidualnych potrzeb danego pracodawcy oraz stanowi formę uzupełniającą do przeprowadzanych szkoleń (maksymalnie 4 jednostki dydaktyczne po 45 minut każda).

Podczas realizacji szkolenia należy uwzględnić profilaktykę dobrostanu psychicznego i emocjonalnego uczestników.

Zakres tematyczny szkolenia obejmuje co najmniej następujące obszary:

Tematy obligatoryjne dla wszystkich pracowników:

1. podstawowe zasady higieny cyfrowej, w tym: bezpieczne logowanie do serwisów i aplikacji, metody weryfikacji tożsamości użytkownika, bezpieczeństwo cyfrowej tożsamości,
2. pakiet biurowy i (nie)bezpieczne dokumenty,
3. bezpieczne korzystanie z poczty elektronicznej,
4. szyfrowanie/przechowywanie danych,
5. przegląd najczęściej występujących zagrożeń w cyberprzestrzeni: aktualne techniki socjotechniczne wykorzystywane w kampaniach oszustw (w tym: phishing, ransomware, deepfake audio/wideo, ataki SMS-owe), omówienie skali zagrożeń dla użytkowników indywidualnych, firm oraz instytucji administracji publicznej, praktyczne wskazówki dotyczące reagowania na incydenty oraz minimalizowania ryzyka,
6. sprzęt prywatny a sprzęt służbowy w kontekście bezpieczeństwa i wycieku danych,
7. dane osobowe (RODO) – przegląd aktualnych zagrożeń oraz metody zmniejszenia ryzyka wycieku danych,
8. zagrożenia i zasady bezpieczeństwa podczas pracy zdalnej,
9. przeciwdziałanie dezinformacji i fake newsom. Rozpoznawanie i reagowanie oraz weryfikacja (fact-checking).

Tematy obligatoryjne dla kadry zarządzającej:

1. jak chronić pracowników przed atakami cyfrowymi,
2. kopie zapasowe danych (backup, wersjonowanie i odzyskiwanie danych),
3. rola kadry kierowniczej w systemie bezpieczeństwa informacji,
4. podstawy zarządzania ryzykiem,
5. reagowanie na incydenty i analiza powłamaniowa,

6. podejmowanie decyzji w sytuacjach kryzysowych,
7. komunikacja kryzysowa (wewnętrzna i zewnętrzna),
8. budowanie strategii cyberbezpieczeństwa w organizacji,
9. bezpieczeństwo a AI w organizacji,
10. podstawy prawne krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, obowiązki podmiotów wynikające z ustawy, procedury zgłaszania incydentów,
11. przegląd regulacji (RODO, NIS2, ISO 27001),
12. przeciwdziałanie dezinformacji i fake newsom. Rozpoznawanie i reagowanie oraz weryfikacja (fact-checking).

Sposób weryfikacji osiągnięcia celu szkolenia:

Osiągnięcie celu szkolenia jest weryfikowane przez przeprowadzenie testu sprawdzającego nabycie wiedzy (minimum 70% prawidłowych odpowiedzi).

Proces dokumentowania i walidacji (sprawdzenia, czy uczestnik osiągnął dany efekt) powinien przebiegać według następujących zasad:

Metody weryfikacji: test

Dowodów osiągnięcia efektów: Uczestnik otrzymuje zaświadczenie lub certyfikat po zaliczeniu walidacji, wskazujący co najmniej efekty uczenia się, które osoba osiągnęła w ramach szkolenia. Dokumentacja szkolenia poświadcza wykonanie usługi (np. wypełnione testy), która została zweryfikowana na podstawie założonych efektów uczenia się.

Rozdzielności funkcji: Osoba prowadząca szkolenie (trener) nie może dokonywać formalnej weryfikacji efektów uczenia się. Do oceny musi zostać wyznaczona inna osoba.

Opracowano na podstawie m.in. programu [szkoleń dla kadr podmiotów krajowego systemu cyberbezpieczeństwa organizowanych przez Departament Cyberbezpieczeństwa Ministerstwa Cyfryzacji](#).